

Na podlagi sedmega odstavka 15. člena, drugega odstavka 18. člena, drugega odstavka 20. člena Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

PRAVILNIK
o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje tuberkuloze pri govedu

1. člen
(splošna določba)

Ta pravilnik določa ukrepe za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje tuberkuloze pri govedu (v nadaljnjem besedilu: TBC), ki jo povzroča bakterija *Mycobacterium bovis*.

2. člen
(obveščanje, poročanje in prijavljanje)

Obveščanje, poročanje in prijavljanje TBC poteka v skladu s pravilnikom, ki ureja bolezni živali.

3. člen
(sum)

(1) Klinični znaki, značilni za TBC oziroma razlogi, na podlagi katerih se posumi na možno prisotnost TBC pri govedu, so določeni v Prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Za uradno potrditev TBC ali ovržbo suma na TBC se uvedejo ukrepi iz pravilnika, ki ureja bolezni živali.

4. člen
(ukrepi ob sumu)

(1) V primeru, da suma na TBC ni mogoče izključiti, uradni veterinar na gospodarstvu vzpostavi uradni nadzor, opravi epizootiološko poizvedovanje ter zagotovi izvedbo potrebnih nadaljnjih preiskav.

(2) Uradni veterinar na gospodarstvu z odločbo odredi naslednje ukrepe:

- prepoved premikov govedi z in na gospodarstvo, razen v klavnico za zakol pod uradnim nadzorom;
- osamitev oziroma izločitev sumljivih živali;
- mleko sumljivih živali se lahko po predhodni toplotni obdelavi uporabi za prehrano drugih živali na gospodarstvu; mleko ostalih govedi se lahko uporabi za prehrano ljudi, če je bilo v mlekarni toplotno obdelano vsaj pri temperaturi pasterizacije in pod uradnim nadzorom;
- postavitve razkuževalnih barier na izhodu in vhodu na gospodarstvo in v posamezne objekte, kjer se nahaja govedo.

(3) Uradni veterinar v klavnici mora pri zakolu izločenih živali ali pri ugotovitvi sprememb iz druge alineje Priloge 1 pri post-mortem pregledu živali po zakolu zagotoviti, da se opravijo potrebne laboratorijske preiskave. Po pregledu organov ter pripadajočih bezgavk mora uradni veterinar v laboratorijsko preiskavo poslati spremenjene dele parenhimatoznih organov (pljuča, jetra, vranica, itd.) in patološko spremenjene bezgavke. V primeru, da se na trupu in organih ne najde nobenih sprememb, se v laboratorijsko preiskavo pošlje vzorec jeter ter retrofaringealne, bronhialne, mediastinalne, supramamarne, mandibularne in mezenterialne bezgavke.

(4) Patolog Nacionalnega veterinarskega inštituta (v nadaljnjem besedilu: NVI) mora v primeru sekcije izločenih živali in pri živalih, pri katerih se pri sekciji ugotovijo spremembe iz druge alineje Priloge 1, v laboratorijsko preiskavo poslati spremenjene dele parenhimatoznih organov (pljuča, jetra, vranica, itd.) in patološko spremenjene bezgavke. V primeru, da se na trupu in organih ne najde nobenih sprememb, se v laboratorijsko preiskavo pošlje vzorec jeter ter retrofaringealne, bronhialne, mediastinalne, supramamarne, mandibularne in mezenterialne bezgavke.

(5) Zdravstvena ustreznost mesa iz tretjega odstavka tega člena se oceni v skladu s predpisi, ki urejajo proizvodnjo živil živalskega izvora.

(6) Ukrepi ostanejo v veljavi, dokler TBC ni potrjena oziroma ovržena.

5. člen (ukrepi po potrditvi)

(1) TBC govedu je potrjena, če se izolira povzročitelj.

(2) Po potrditvi bolezni uradni veterinar na okuženem gospodarstvu, poleg že uvedenih ukrepov iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena, odredi še naslednje ukrepe:

- izločitev sumljivih oziroma okuženih živali v roku 30 dni od prejema rezultatov opravljenih preiskav, pod uradnim nadzorom; za živali, ki niso reagirale negativno na intradermalni tuberkolinski test in ne kažejo kliničnih znakov TBC, lahko uradni veterinar dovoli odstopanje od roka iz te alineje, vendar ne za več kot tri mesece in sicer za breje živali v zadnji tretjini brejosti oziroma v primeru, ko zaradi premajhne kapacitete klavnice goveda iz okužene črede ni mogoče zaklati v tem časovnem obdobju; zdravstvena ustreznost mesa se oceni v skladu s predpisi, ki urejajo proizvodno živil živalskega izvora;
- prepoved odvažanja krme in gnoja z okuženega gospodarstva; gnoj iz vseh objektov, kjer je nastanjeno govedo, je treba uskladiščiti na mestu, kjer je onemogočen dostop dovzetnih živali; gnoj je treba razkužiti in ga uskladiščiti za vsaj tri mesece. Razkuževanje ni potrebno, če je gnoj prekrit s plastjo neokuženega gnoja ali zemlje. Prav tako je potrebno razkuževanje gnojevke, če ta ni bila odstranjena hkrati z gnojem;
- čiščenje in razkuževanje v skladu s 6. členom tega pravilnika;
- druge ukrepe za sanacijo okuženega gospodarstva.

6. člen
(čiščenje in razkuževanje)

Čiščenje in razkuževanje prevoznih sredstev, opreme in drugih predmetov, ki so bili v stiku z okuženim govedom ali govedom, sumljivim na okužbo, izvede na podlagi navodil in pod nadzorom uradnega veterinarja organizacija, ki ima v skladu s pravilnikom, ki ureja pogoje za izvajanje veterinarske dejavnosti dezinfekcije, dezinfekcije in deratizacije, koncesijo za opravljanje te dejavnosti.

7. člen
(trajanje ukrepov)

- (1) Šteje se, da je TBC na gospodarstvu prenehala, ko so bili izvedeni predpisani ukrepi in je bilo opravljeno končno čiščenje in dezinfekcija prostorov in pribora v skladu s prejšnjim členom in ko so vse živali na gospodarstvu, starejše od šest tednov, negativno reagirale na vsaj dva zaporedna intradermalna tuberkulinska testa – prvi mora biti izveden najmanj šestdeset dni in drugi štiri mesece ter največ dvanajst mesecev po odstranitvi zadnjega pozitivnega reaktorja.
- (2) S prenehanjem bolezni na gospodarstvu uradni veterinar z odločbo ukine odrejene ukrepe.

8. člen

Glede statusa črede ukrepa uradni veterinar v skladu s pravilnikom, ki ureja bolezni živali.

9. člen
(stroški)

Stroški diagnostičnih preiskav se krijejo iz proračuna Republike Slovenije, stroški drugih ukrepov in sanacija reje pa bremenijo imetnika živali.

10. člen
(prenehanje uporabe)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje tuberkuloze (tuberculosis) (Uradni list RS, št. 91/05).

11. člen
(uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne 16. junija 2008.
EVA

Iztok Jarc
Minister za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano

Klinični znaki, značilni za TBC oziroma razlogi, na podlagi katerih se posumi na možno prisotnost TBC pri govedu

- pri živalih s pogostim kašljanjem, pri katerih se ugotovi hujšanje in oteklost otipljivih bezgavk se lahko posumi na TBC;
- na organih zaklanih ali poginjenih živali se najdejo granulomatozne ali druge spremembe, na podlagi katerih se lahko posumi na TBC;
- na podlagi rezultatov pri izvajanju tuberkulinizacije (za pridobitev oziroma vzdrževanje statusov čred, za namene trgovanja, izvoza), če je rezultat:
  - a) pozitiven – v primeru, da se kot prvi test uporabi primerjalni intradermalni tuberkulinski test;
  - b) sumljiv ali pozitiven – v primeru, da se kot drugi (ponovni) test uporabi primerjalni tuberkulinski test.

Intradermalni tuberkulinski testi in presoja rezultatov se opravijo v skladu s pravilnikom, ki ureja bolezni živali.